

Vasiyetnamelerin Tescili Konusunda Bir Usul Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 4 . 5 . 1975 - Sayı : 15226)

No.
1885

Kabul tarihi
17 . 4 . 1975

MADDE 1. — 18 Nisan 1974 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Türkiye Noterler Birliği, Sözleşmenin 3 ncü maddesinde öngörülen «millî tescil merkezi» görevlerini Sözleşme hükümleri uyarınca yürütür. Bu görevin yerine getirilme şekli ve usulü 1512 sayılı Noterlik Kanununun 198 nci maddesi uyarınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

VASİYETNAMELERİN TESCİLİ KONUSUNDA BİR USUL KURULMASINA DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ

Aşağıda imzaları bulunan Avrupa Konseyi'ne üye devletler,

Avrupa Konseyi'nin amacının üyeleri arasında daha yakın bir birlik gerçekleştirmek olduğunu gözönünde tutarak,

Vasiyetnamelerin meçhul kalmaları veya geç bulunmaları ihtimalini azaltmak ve vasiyetçilerin ölümlerinden sonra vasiyetnamelerin varlığının tesbitini kolaylaştırmak için vasiyetçilerin vasiyetnamelerini kaydettirmelerine imkân sağlayacak bir tescil usulü kurmayı dileyerek,

Böyle bir sistemin özellikle yabancı ülkelerde düzenlenmiş vasiyetnamelerin meydana çıkarılmalarını kolaylaştıracağından emin olarak,

Aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır.

Madde : 1

Âkit Devletler, vasiyetçilerin ölümlerinden sonra vasiyetnamelerin varlığının tesbitini kolaylaştırmak için, vasiyetnamelerin tescili konusunda, bu Sözleşme hükümlerine uygun bir usul kurmayı taahhüt ederler.

Madde : 2

Sözleşme hükümlerini uygulamak üzere, her Âkit Devlet, Sözleşmenin öngördüğü tescil işlemlerinden ve 8 nci maddenin 2 nci fıkrası uyarınca yöneltilecek bilgi taleplerini cevaplandırmaktan sorumlu bir veya birden fazla organ kuracaktır.

Madde : 3

1. Uluslararası işbirliğini kolaylaştırmak amacıyla, her Âkit Devlet, bir aracı makama lüzum kalmaksızın,

- 6 ncı maddede belirtildiği gibi diğer Âkit Devletlerde tescili temin etmek,
- Diğer Âkit Devletlerin millî organlarından gelen bilgi taleplerini 8 nci madde çerçevesinde cevaplandırmak, üzere bir millî organ tayin edecektir.

2. Her Âkit Devlet, yukarıdaki fıkra uyarınca tayin edilen millî organın adını ve adresini Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirecektir.

Madde : 4

1. Âkit devletler aşağıdaki belgeleri tescile tâbi tutacaklardır:

a) Noterler ya da ilgili Devletin mevzuatının yetkili kıldığı kamu mercileri veya kişiler tarafından düzenlenen vasiyetnameler ile tesellüme yetkili merci veya kişilere resmî bir tesellüm belgesi karşılığında tevdi olunan sair vasiyetnameler.

b) İlgili Devletin mevzuatı izin verdiği takdirde, tesellüm belgesi tanzim edilmeksizin noterlere ya da tesellüme yetkili kamu mercileri veya kişilere tevdi olunan elle yazılı vasiyetnameler. İlgili Devletin mevzuatı yasaklamadığı takdirde, vasiyetçi tescile karşı çıkabilir.

2. İşbu madde uyarınca tescil edilen vasiyetnamelerin geri alınışına, iptaline veya tadiline ilişkin belgeler de, yukarıdaki fıkraya göre tescili zorunlu bir şekilde düzenledikleri takdirde, tescil olunacaklardır.

3. Her Âkit Devlet, silâh kuvvetler makamlarına tevdi olunan vasiyetnameleri bu madde kapsamının dışında tutabilir.

Madde : 5

1. Tescil, 4 ncü maddenin 1 nci fıkrasında belirtilen noter, kamu mercii veya kişinin talebi üzerine yapılır.

2. Bununla birlikte, her Âkit Devlet, millî mevzuatının tayin ettiği özel durumlarda, vasiyetçinin tescil talebinde bulunabileceğini öngörebilir.

Madde : 6

1. Tescil, vasiyetçinin uyrukluk veya ikametgâhına bağlı tutulmayacaktır.
2. Vasiyetçinin istemi üzerine, noter ya da 4 ncü maddede belirtilen kamu mercii veya kişi, vasiyetnamenin yalnız düzenlendiği ve saklandığı ülkede değil, aynı zamanda, milli organların aracılığıyla diğer Âkit ülkelerde de tescilini talep edebilir.

Madde : 7

1. Tescil talebi, asgarî aşağıdaki bilgileri ihtiva eder:
  - a) Vasiyetçinin veya belge sahibinin soyadı ve adı (varsa kızlık soyadı)
  - b) Doğum tarihi ve yeri (bilinmiyorsa doğduğu memleket)
  - c) Adresi veya beyan ettiği ikametgâh,
  - d) Tescili istenen belgenin niteliği ve tarihi,
  - e) Belgeyi teslim eden ya da belgenin tevdi olduğu noter, kamu mercii veya kişinin adı ve adresi.
2. Bu bilgiler, her Âkit Devlet tarafından tespit olunacak şekilde tutulacak sicilde yer almalıdır.
3. Sicilin saklanma süresi her Âkit Devlet tarafından tayin edilebilir.

Madde : 8

1. Vasiyetçi hayatta olduğu sürece, sicil kaydı gizli tutulur.
2. Vasiyetçinin ölümünden sonra, ölüm belgesi ya da ölümü kanıtlayan diğer herhangi bir belge ibraz eden herkes, 7 nci maddede belirtilen hususlarda bilgi alabilir.
3. Vasiyetname iki ya da daha fazla kişi tarafından müştereken düzenlenmiş olduğu takdirde, vasiyetçilerden herhangi birinin ölümü halinde, işbu maddenin 2 nci fıkrası, 1 nci fıkra gözönüne alınmaksızın uygulanır.

Madde : 9

Bu Sözleşmenin Âkit devletler arasında gerektirdiği hizmetler parasız yerine getirilir.

Madde : 10

Bu Sözleşme, vasiyetnamelerin veya Sözleşme kapsamına giren diğer belgelerin geçerliğine ilişkin Âkit devletler mevzuatını etkilemez.

Madde : 11

Her Âkit Devlet, kendi tayin edeceği şartlarla, bu Sözleşmenin sağladığı tescil sistemini, 4 ncü maddede yer almayan vasiyetnameler ile mal dağıtımını öngören herhangi bir tasarrufa teşmil etme hakkına sahiptir. Bu halde, özellikle 6 ncü maddenin 2 nci fıkrası uygulanır.

Madde : 12

1. Bu Sözleşme, Avrupa Konseyine üye devletlerin imzasına açıktır. Sözleşme onaylanacak veya kabul olunacaktır. Onay veya kabul belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir.
2. Sözleşme, üçüncü onay veya kabul belgesinin tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.
3. Sözleşmeyi daha sonra onaylayan veya kabul eden Devlet bakımından, Sözleşme, onay veya kabul belgesinin tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde : 13

1. Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, konsey üyesi olmayan devletleri Sözleşmeye katılmaya davet edebilir.

2. Bu yolla katılma, tevdi tarihinden üç ay sonra hüküm ifade edecek bir katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi suretiyle gerçekleşir.

Madde : 14

1. Her Âkit Devlet, imza ya da onay, kabul veya katılma belgesini tevdi sırasında Sözleşmeyi uygulayacağı ülkeyi ya da ülkeleri tasrih edebilir.

2. Her Âkit Devlet, onay, kabul ya da katılma belgesini tevdi sırasında veya daha sonra, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine göndereceği bir bildiri ile, uluslararası ilişkilerinden sorumlu ve adına taahhütlerde bulunmaya yetkili olduğu diğer ülkelere bu Sözleşme hükümlerini teşmil edebilir.

3. Yukarıdaki fıkra uyarınca yapılan herhangi bir bildiri, Sözleşmenin 16 ncı maddesinde belirtilen usule uygun olarak geri alınabilir.

Madde : 15

Bu Sözleşme hükümlerine ihtirazî kayıt koyulamaz.

Madde : 16

1. Bu Sözleşme süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

2. Her Âkit Devlete Avrupa Konseyi Genel Sekreterine göndereceği bir ihbarla Sözleşmeyi kendi bakımından feshedebilir.

3. Fesih, ihbarın alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade eder.

Madde : 17

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri,

a) Her imzalamayı,

b) Her onay, kabul veya katılma belgesi tevdiini,

c) 12 nci madde uyarınca Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihlerini,

d) 3 ncü maddenin 2 nci fıkrası ve 14 ncü maddenin 2 nci ve 3 ncü fıkraları çerçevesinde aldığı her bildiri,

e) 16 ncı madde çerçevesinde aldığı her ihbarı ve feshin hüküm ifade edeceği tarihi,

Konsey üyeleri ile Sözleşmeye katılmış bulunan devletlere bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak tek bir nüsha halinde, her iki metin de aynı derecede geçerli bulunmak üzere, Fransızca ve İngilizce olarak 16 Mayıs 1972 tarihinde Bale'da tanzim edilmiştir. Genel Sekreter imza eden ve katılan devletlerin her birine bu Sözleşmenin aslına uygun örneklerini iletacaktır.

Avusturya Cumhuriyeti

Hükümeti adına

Belçika Krallığı

Hükümeti adına

: A. VRANCKX

Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti adına	:	
Danimarka Krallığı Hükümeti adına	:	K. Axel NIELSEN
Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına	:	R. PLEVEN
Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti adına	:	Gerhard JAHN
İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına	:	
İrlanda Hükümeti adına	:	
İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına	:	Guido GONELLA
Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına	:	E. SCHAUS
Malta Hükümeti adına	:	
Hollanda Krallığı Hükümeti adına	:	L. VAN AGT
Norveç Krallığı Hükümeti adına	:	
İsveç Krallığı Hükümeti adına	:	
İsviçre Konfederasyonu Hükümeti adına	:	
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına	:	
Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti adına	:	Hailsham of St. MARYLE BONE

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Cilt	Millet Meclisi		Cilt	Cumhuriyet Senatosu	
	Birleşim	Sayfa		Birleşim	Sayfa
6	92	37	18	24	617
	106	448	21	36	2
7	25	543:544,547,582:	51	592,600,613,640:	641
		585			
8	27	7,31:32,66:69			
	28	93,111,149:152			
	31	196,233,282:285			

I. - Gerekçeli 93 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 25 nci Birleşimine, 448 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 51 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. - Bu kanunu; Millet Meclisi Adalet ve Dışişleri, Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları görüşmüştür.

III. - Esas No. : 1/153